

Expunere de motive

Starea actuală a cărții în țara noastră necesită măsuri ferme și imediate pentru protejarea producției sectorului de carte. Asociația Editorilor din România, precum și alte instituții au subliniat, în repetate rânduri, că se impune o adevărată strategie națională cu privire la creația, editarea, comercializarea, difuzarea și promovarea cărții românești.

O problemă frecvent invocată o reprezintă faptul că, deși cărțile sunt scutite de TVA, nu există posibilitatea deducerii TVA pe parcursul producției cărții, fapt prevăzut de O.G. nr.17/2000 publicată în Monitorul Oficial. Pornind de la situația din țările europene, pe care o redăm mai jos, propunem ca în România să se aplice un nivel maxim cumulat de 9%, adică 45% pentru editarea și respectiv producerea cărții.

Tara	TVA pentru carte	TVA – rata standard
Belgia	6%	21%
Cehia	5%	22%
Finlanda	8%	22%
Franta	5,5%	19,6%
Germania	7%	16%
Grecia	4%	18%
Irlanda	0%	21%
Italia	4%	20%
Marea Britanie	0%	17,5%
Norvegia	0%	23%
Polonia	0%	22%
Rusia	0%	20%
Slovacia	6%	25%
Spania	4%	16%
Ungaria	12%; manuale 0%	25%

De asemenea, având în vedere precedentele create, respectiv aplicarea prevederilor Legii nr.134/1995 propunem scutirea integrală a plății TVA pentru importul de utilaje și materiale necesare editării și tipăririi de carte.

Data fiind, pe de o parte situația financiară a editorilor de carte, iar pe de alta perioada în general lungă și foarte lungă pentru desfacerea cărții, dar și faptul că, potrivit O.G. nr.70/1994 modificată și republicată și O.G. nr.217/27.12.1999, impozitul pe profit se calculează pe facturile emise, considerăm că editorii români trebuie să beneficieze de condiții similare celor în vigoare pe plan european, respectiv ca plata impozitului să se facă la încasarea contravalorii facturilor.

Până în prezent, cf. O.G. nr.17/2000 drepturile de autor achiziționate din străinătate sunt echivalente cu licențele și brevetele și sunt obligate la plata TVA. Într-o serie de țări europene, între care amintim: Franța, Germania, Italia, Marea Britanie, Cehia, Ungaria s.a. licențele cumpărate, deci inclusiv drepturile de autor, sunt scutite de orice taxe, inclusiv TVA. Apreciem ca necesară aplicarea unui regim identic și în țara noastră.

Datorită tarifelor ridicate practicate de Compania Națională Poșta Română pentru expedierea cărții, încadrată la același tarif ca orice marfă, în prezent circulația cărții are foarte mult de suferit în România.

În Franța se aplică o reducere de tarif de 70% la expedierea prin poștă a cărților. Asemenea reduceri de tarife pentru expedierea prin poștă a cărților sunt în vigoare și în Germania și Marea Britanie.

Considerăm că o reducere cu 50% a tarifelor aplicate în țara noastră ar încuraja și permite o difuzare, la scară națională a cărților valoroase ce sunt tipărite în prezent. În caz contrar, apreciem că există riscul ca cea mai mare parte a cărților să circule pe arii tot mai restrânse din cauza costurilor ridicate pentru difuzare.

Atragem de asemenea atenția asupra necesității scutirii totale de la plata impozitului pe venit a sumelor rezultate din donații, subvenții sau sponsorizări cu destinație strictă pentru editarea și tipărirea de carte. H.G. nr.402/12.06.2000 le supune impozitării cu un procent de 25%, ceea ce crează unele dificultăți editorilor.

În aceeași ordine de idei, propunem ridicarea la 15% a pragului de deductibilitate din baza impozabilă pentru sponsorizarea de carte. Nivelul de numai 5% din profitul brut realizat este total nestimulativ pentru sponsori.

Un alt aspect pe care-l supunem atenției este legat de faptul că editorul de carte din România nu este stimulat să facă sponsorizări cu carte către instituțiile publice întrucât contravaloarea acestora este considerată venit și se impozitează ca atare, cf. Legii nr.34/1994 și restricționată prin O.U.G. nr.127/1999. Corectarea acestui neajuns ar fi utilă în condițiile în care sunt tot mai mici sumele destinate achizițiilor de carte pentru biblioteci, instituțiile de învățământ, așezămintele de copii și bătrâni, comunitățile românești din străinătate și parohii etc.

O.G. nr.70/1994 nu permite deducerea pierderilor pe care le suferă editorii ca urmare a deteriorării cărților în circuitul comercial. În Franța, spre exemplu, legea prevede un drept la perisabilitate între 5-7% pentru editori. Ca atare, este evident că se impune și în România stabilirea unui drept la perisabilitate de 5%.

Considerăm că toate aspectele enumerate mai sus se cer și pot fi aplicate și în România. Influențele financiare asupra bugetului de stat sunt minime în raport cu efectele negative pe care regimul fiscal în vigoare în prezent îl are asupra editării și industriei cărții. Rezultatele acestui efort pot fi, însă, de importanță capitală pentru cultura românească.

Având în vedere cele de mai sus, am întocmit proiectul de lege alăturat pe care îl supunem Parlamentului spre aprobare.

Deputat prof. Damian Brudașcu

Deputat prof.dr.ing. Nicolae Leonăchescu

Deputat Mitică Bălăeț